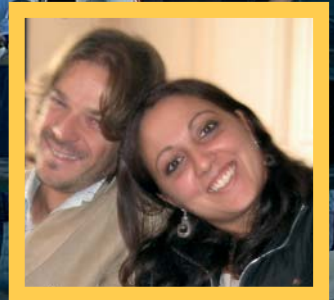

RURALIA

**Co-op
Network
Studies
kansain-
väliseksi**
s. 12

**Mitä
maaseutu
on?**
s. 5

Pääkirjoitus

Ruralia-instituutti kansainvälistyy

Uuden kolmivuotisen tavoiteohjelman (2010–2012) mukaan Ruralia-instituutti on ”maaseudun kehittämiseen profiloitunut ja kansainvälisesti verkostoitunut yliopistollinen asiantuntijayhteisö”. Toiminnan kansainvälistäminen ja kansainvälistyminen ovat siis uuden tavoiteohjelmakauden keskeisiä tavoitteita.

Kansainvälisyys ei kuitenkaan ole uusi asia, vaan toteutuu instituutin kaikissa toiminnossa jossain mitassa jo nyt. Tutkimushankkeissa on kumppaneita useista Euroopan maista ja EU:n ulkopuolelta, kehittämisverkostot ulottuvat eri maihin ja koulutustoiminnassa olemme mukana kansainvälisissä verkostoissa. Ruralia-instituutti tunnetaan yliopistollisena maaseudun kehittäjänä myös oman maamme rajojen ulkopuolella.

Tutkimus on jo perusolemukseltaan kansainvälistä, tiedeyhteisö on kansainvälinen. Ajan tasalla pysyvä tutkija seuraa kaiken aikaa oman alansa kansainvälistä kehitystä ja julkaisee itse tutkimustuloksiaan englannin kielellä. Mutta maaseudun kehittämistyö voi laajemminkin olla kansainvälistä. Esimer-

kiksi kehitysyhteistyöllä ja maaseudun kehittämisen käytännöillä on paljon yhteistä. Muut maat maaseudun kehittämishankkeineen, toimintatapoineen ja -malleineen toimivat meille vertailukohteina. Aina on opittavaa toisilta, mutta yleensä suomalaisilla maaseudun kehittäjillä on myös annettavaa. Esimerkiksi Leader-metodin käytössä ja sovelluksissa olemme EU:n johtavia maita ja Ruralia-instituutti on Leader-metodia koskevan tutkimuksen, arvioinnin ja sovellutusten kehittämisen johtavia asiantuntijoita.

Entä mitä ovat Ruralian kansainvälistymisen uudet haasteet? Kaikilla toimintoillamme on vara lisätä kansainvälistymistään. Tutkijoiden tulee murtautua julkaisemisessaan kielikynnyksen yli, kehittäjien uskaltautua itärajan yli ja kouluttajien kielimuurin yli.

Olemmekin tehneet rohkeita avauksia uusiin suuntiin: yhteistyösopimus Hirosakin yliopiston kanssa solmittiin syyskuussa ja Petroskoin yliopiston kanssa neuvotellaan yhteistyöstä parhaillaan. Olemme myös ilmoittautuneet

mukaan Helsingin yliopiston mahdolliseen Kenian tutkimusasema -projektiin.

Ruralia-lehden tässä numerossa kerromme kansainvälisestä yhteistyöstämme. Esittelemme kansainvälisiä hankkeitamme ja yhteistyöneuvotteluja, kerromme ruralialaisten roolista Euroopan maaseutusosiologien kongressissa Vaasassa kuluneena kesänä sekä esittelemme tutkijavaihtoamme.

Kun teemme kansainvälistä yhteistyötä, teemme samalla kotimaamme osaamisen markkinointityötä. Suomalainen maaseutu, sitä koskeva laaja tutkimustyö sekä suomalainen maaseutupolitiikka ovat monta kertaa saaneet erityistä huomiota ja tunnustusta kansainvälisissä yhteyksissä. Ruralia haluaa olla suomalaisen maaseutuosaamisen kärkijoukkoa edelleen.

Mikkelissä 8.11.2009

Pirjo Siiskonen
johtaja, professori

RURALIA 2 | 2009

Ruralia on Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin lehti, joka ilmestyy kaksi kertaa vuodessa.

Julkaisija
Helsingin yliopisto
Ruralia-instituutti

Mikkelin yksikkö
Lönnrotinkatu 7
50100 Mikkelä
puh. 015 20 231

Seinäjoen yksikkö
Kampusranta 9
60320 Seinäjoki
puh. 050 415 1150
www.helsinki.fi/ruralia
etunimi.sukunimi@helsinki.fi

Päätoimittaja
Sami Kurki

Toimitusneuvosto
Pirjo Siiskonen
Sami Kurki

Anne Hytönen
Pasi Komulainen

ISSN
1796-4857 (Painettu)
1796-4865 (Verkkójulkaisu)

Tilausasiat
ruralia-tiedotus@helsinki.fi
tai 050 539 8523

Graafinen ilme
Mainoscraft Oy

Taitto
Jaana Huhtala

Painopaikka
I-print Oy, Seinäjoki

Kannen kuva
Pasi Komulainen

Kuvassa Ruralia-instituutin henkilökunta strategia-päivässä Vesangalla 25.8.2009.

Capri-RD

sovittaa talous-
mallit
yhteen

6

Parhaita
käytäntöjä
Euroopasta

10

Pääkirjoitus

Ruralia-instituutti kansainvälistyy 2

Yritykset mukaan osuustoiminnan
yliopistoverkoston rahoittamiseen 3

Ruralia-instituutti vahvasti mukana
Euroopan maaseutusosiologian
kongressissa 4

Maaseudun monet kulttuuriset
tulkinnat 5

Sidosryhmät ovat tärkeitä
metsästysmatkailussa 5

Aluetalouksmallia sovitetaan
EU-maiden sektorimalleihin 6

Etätyökeskushankkeesta hyötyvät
myös ulkomaalaiset tutkijat 7

Kansainväliset tutkijat tulevat yhä
uudelleen Ruraliaan 7

Uusia maita, kieliä ja kulttuureita –
Maaseutua kehitetään myös
kansainvälisesti 8

Parhaita käytäntöjä Euroopasta
Etelä-Savoon 10

Äänisen rannalla 11

Co-op Network Studies kansain-
välistymisen voimavaraksi 12

Vieraita Ruotsista 14

Ruralia-instituutti solmi yhteis-
työsopimukset Hirosakiin ja
Varsovaan 14

Juhlakirja pitkän linjan maaseutu-
tutkijalle 15

Osuustoiminnan tutkimusjohtaja
Tapani Köpälle professorin arvonimi 15

Nimityksiä 15

Henkilökuntaa palkittiin 16

Yritykset mukaan osuustoiminnan yliopistoverkoston rahoittamiseen

Osuustoiminnan neuvottelukunta on myöntänyt Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin koordinoimalle Co-op Network Studies -verkostohankkeelle 255 000 euron suuruisen rahoituksen vuosille 2010–2014. Myönnetty yritysrahoitus vahvistaa merkittävästi suomalaisen osuustoimintaosaamisen kehittämistä yliopistollisen tutkimuksen ja opetuksen avulla.

Osuustoiminnan Co-op Network Studies -opetus toteutetaan verkko-opetuksena ja sitä täydentävänä monimuoto-opetuksena. Opetuksen ytimessä ovat osuustoiminnan idea ja osuuskunta yritysmuotona. Opinnot tuotetaan yhdessä verkostoon kuuluvien yliopistojen kanssa.

Yrityselämäyhteyden luominen verkostoyhteistyön osaksi on uusi toimintamalli, joka noudattaa uuden yliopistolain linjauksia työelämäyhteyksien kehittämistä ja ulkopuolisen rahoituksen hyödyntämisestä. Osuustoiminta on pitkän kehityshistoriansa aikana osoittautunut elinvoimaiseksi yhteistoiminnan malliksi. Osuustoiminnallisten yritysmallien soveltamiselle on kasvava tarve myös uusilla tehtävälloilla työllisyyden, yrittäjyyden ja palvelujen monipuolistamiseksi ja kehittämiseksi.

Kansainvälistyminen on Co-op Network Studies -verkoston tulevia tavoitteita. Ohjelmassa on nyt yksi englanninkielinen kurssi ja toista tuotetaan parhaillaan

yhdessä italialaisen osuustoimintatutkijan, tohtori **Andrea Bernardin** kanssa. Jatkossa myös muita osuustoiminnan kansainvälisiä kumppanuuksia hyödynnetään ohjelmassa.

Osuustoiminnan neuvottelukunta toimii suomalaisten osuustoiminnallisten järjestöjen ja yritysten yhteistyöelimenä. Vuonna 2001 käynnistynyt neuvottelukunta työskentelee osuustoiminnan keskustelufoorumina, kehittäjänä ja edunvalvojana. Neuvottelukuntaan kuuluvat Pellervo-Seura, Suomen Osuuskauppojen Keskusliitto SOKL, Osuuskunta Tradekayhtymä ja Osuuspankkikeskus Osuuskunta. ■

Ruralia-instituutin esitykset Euroopan maaseutusosiologien kongressissa:

Professori **Leo Granberg**: Towards a regime change in global food system?

Professori **Leo Granberg**: Interrelationship between socio-diversity and biodiversity.

Tutkimusjohtaja **Torsti Hyryläinen**: From traditional rural research to new rurality studies

Tutkimusjohtaja **Torsti Hyryläinen**, tutkija **Marko Nousiainen** & erikoissuunnittelija **Päivi Pylkänen**: Finnish Rural Policy Governance in the Project Society

Tutkija **Inna Kopoteva**: Local self-government in changing institutional environment: case of rural Russia

Tutkimusjohtaja, professori **Tapani Köppä**: Sustainable rural communities and the diversity of entrepreneurship

Projektipäällikkö **Anne Matilainen** & projektisuunnittelija **Susanna Keskinarkaus**: The permit hunters' opinions towards professional hunting tourism and the current hunting license policy as a perquisite of social sustainability.

Kehittämispäällikkö **Manu Rantanen**: Changing service needs of second home owners in South Savo

Vanhempi tutkija **Antti Saartoja**: Rural Immigration in the Northern Periphery.

Johtaja, professori **Pirjo Siiskonen**: On the history of rural research in Finland

Projektisuunnittelija **Timo Suutari** & johtaja, professori **Sami Kurki**: Cognitive proximity, diversity and innovativeness in rural areas.

Ruralia-instituutti vahvasti mukana Euroopan maaseutusosiologien kongressissa

Teksti Pasi Komulainen | Kuvat Vaasan yliopiston viestintä & Susanna Keskinarkaus

Kansainvälinen Euroopan maaseutusosiologien kongressi – The XXIII European Society For Rural Sociology Congress – järjestettiin 17.–21.8.2009 Vaasassa.

Ruralia-instituutin tutkimus oli vahvasti esillä kansainvälisessä maaseutusosiologian kongressissa. Ruralia-instituutista 14 asiantuntijaa piti esityksiään omista aihealueistaan.

Kongressi keräsi tutkijoita ympäri maailmaa keskustelemaan ja esittelemään tutkimuksiaan. Paikalla oli ennätysmäärä osallistujia; lähes viisisataa tutkijaa ja asiantuntijaa Euroopan eri maista ja myös Yhdysvalloista.

50-vuotisjuhlaseminaarissa keskityttiin etenkin pohtimaan ilmastonmuutoksen vaikutuksia maaseudun elinkeinoihin. Toinen tärkeä, osin ilmastonmuutokseenkin liittyvä aihe

oli maailman ruokakriisi ja tarve uudenlaiseen ruuantuotantoon.

Alustusten ja työpajojen aiheina olivat myös matkailu ja muut maaseudun muuttuvat elinkeinot, maahanmuutto, maaseudun hyvinvointipalvelut sekä maaseudun ja kaupungin vuorovaikutus.

Edellisen kerran tapahtuma järjestettiin Suomessa vuonna 1981. Tänä vuonna 50 vuotta täyttäneen Euroopan maaseutusosiologisen yhdistyksen seminaari järjestetään joka toinen vuosi. Suomessa tilaisuuden järjestäjinä olivat Vaasan yliopisto ja Åbo akademi. ■

Kongressin oheistapahtumina järjestettiin monia tutustumisretkiä lähiseudulle. Kongressin osallistujia The Rural Bites Back – "Big Bang" -retkellä Söderfjärdenissä, joka syntyi meteoriitin iskeytyessä maahan noin 560 miljoonaa vuotta sitten. Nykyään paikka on viljeltyä peltoaukeana.

Maaseudun monet kulttuuriset tulkinnat

Tämän vuoden maaseutututkimuksen suurtahtumaa, Vaasan ESRS:n (European Society for Rural Sociology) kongressia, edelsi Kokkolassa yliopistokeskus Chydeniuksen järjestämä symposium ”Rurality as a cultural product” 16.–17. elokuuta. Kun oman väitöskirjan tutkimuskysymyksen määrittely on pahasti kesken, ei välttämättä ole viisasta lähteä kuulemaan lisää mahdollisista näkökulmista. Innostuksissani lähetin silti paperini ja pääsinkin varasijalta joukkoon.

Tapahtuman tarkoituksena oli pohtia sitä, mitä maaseudun erilaisista kulttuurisista määritelmistä seuraa. Koolekutsujat **Ilkka Luoto** ja **Olli Rosenqvist** ovat itse työstäneet maaseudun käsitettä vuosikautia ja saivat houkutelua paikalle todella kiinnostavan osallistujajoukon.

Päivät aloitti **Imre Kovách** Unkarin tiedeakatemiasta tarkastelemalla kulttuuria maaseudun kehittämisen resurssina. Tähän teemaan palattiin päivien aikana useaan otteeseen. Esimerkiksi maaseudun idyllin käsite tarjoaa pohdittavaa, sillä se voi toisaalta olla markkinointiväline, mutta toisaalta se voi saada aikaan maaseudun museoimisen ja jarruttaa liiketoiminnan kehittämistä. Maaseutukuvan muodostaminen on osaltaan valtavaa, jota kehittämiseen käytettävissä olevat resurssit ohjailevat. Kaupungeista käsin maaseutu määrittyy erilaisista lähtökohdista tai tarkoituseristä

Teksti Marja Kerttu Kurkela | Kuva Hanna Mäkelä

Mitä Lappi on – onko se maaseutua? Artikkelin kirjoittaja Marja Kerttu Kurkela pohtii aihetta Ylläksellä.

kuin paikan päältä. Tärkeää onkin ennen kaikkea tunnistaa se, miksi maaseutu määrittyy tietynlaiseksi ja mitä kukin määritelmä ehkä sulkee pois.

Keith Halfacree (Swansea University, UK) ja **Pauli Tapani Karjalainen** (Oulun yliopisto) tarjoilivat äärimmäisen kiinnostavia teoreettisia käsitteitä maaseudun ymmärtämiseen ja analysoimiseen. Heidän tuotoksiinsa pitää ehdottomasti perehtyä lisää. Näin nimet kirjankansissa muuttuvat todetta eläväksi ja ymmärrettäviksi!

Gusztáv Nemes (Unkarin tiedeakatemia) ja **Chris High** (Open University, UK) taas esittelivät maaseudun kehittämisen menetelmällisenä oivalluksena osallistavan elokuvauksen. Lopputulos tietenkin kruunaa kaiken, mutta tärkeintä on yhdessä tekemisen prosessi, elokuvan tekeminen. Kyläläiset muodostavat yhteistä kuvaa kotipaikastaan tekemisen kautta ja oppivat näin toimimaan yhdessä erilaisissa rooleissa.

Aiheen pohdinnan lisäksi Kokolan pre-konferenssi oli hyvä

esimerkki kansainvälisten tutkimuskuvioiden muodostamiseen tähtäävästä työtavasta. Pienessä porukassa ehtii toisiin tutustua parissakin päivässä hyvin ja näin keskustelun jatkaminen on myöhemmin paljon helpompaa. Huoleni uusien aiheiden vyörystä osoittautui oikeaksi ja tapahtuma oli kaiken kaikkiaan mainio löytö. Kannustan kaikkia aloitteleviakin tutkijoita hakeutumaan aktiivisesti viisaampien joukkoon – jostainhan on aloitettava! ■

Sidosryhmät ovat tärkeitä metsästysmatkailussa

Professori Shawn Rileyn mukaan metsästysmatkailulla on valtava potentiaali Pohjoismaissa.

North Hunt -hanketta esiteltiin Vaasan kongressissa elokuussa. Ruralia-instituutin hallinnoima NorthHunt-projektin ensimmäinen kansainvälinen seminaari järjestettiin Uumajassa, Ruotsissa syyskuun lopussa. Professori **Shawn Riley**, Michigan State University, piti seminaarin päätöspuheen, jossa hän korosti eri sidosryhmien huomioimisen tärkeyttä metsästysmatkailun kehittämisessä. Riley myös nosti esiin tarvetta tuottaa laadukasta ja sovellettavissa olevaa tietoa päätöksentekijöille.

Rileyn mukaan sidosryhmät ovat luontoa koskevissa asioissa

laaja ryhmä, koska luonnonkäyttöä koskevat päätökset vaikuttavat niihinkin ihmisiin, joilla ei ole suoraa yhteyttä päätöstä koskevaan asiaan. Hirvenmetsästystä koskeva julkinen keskustelu ei ole vain metsästäjien ja päättäjäien välinen. Myös ne, jotka ovat kiinnostuneita hirven olemassaolosta Suomen luonnossa ja ihmiset, jotka ovat huolissaan hirvikolareista, ovat hirvikanta-asian sidosryhmiä. Näiden eri ryhmien tavoittamiseksi Riley kaipaa laajamittaisia, kvantitatiivisia tutkimuksia, joissa suuren joukon odotukset saataisiin luotettavasti kartoitettua.

Metsästysmatkailu kaipaa selkeää määrittelyä, tieteellistä tietoa ja kokemuksen kartoittamista. Rileyn mukaan metsästysmatkailulla on potentiaalia kunhan paikallisia tapoja kunnioitetaan. Pohjoismailla on kansainvälisesti katsottuna valtavat resurssit. Rileyn mukaan Suomen luonnon suurista, vesistöjä ja erämaat ovat todella harvinaisia ja kysytyjä resursseja, jotka tekevät maastamme houkuttelevan kohteen.

NorthHuntin seuraavat kansainväliset seminaarit ovat Suomessa, Rovaniemellä ja Skotlanissa vuonna 2010. ■

Teksti Susanna Keskinarkaus | Kuva Susanna Keskinarkaus

Aluetalousmallia sovitetaan EU-maiden maatalousmalleihin

Teksti & Kuva Pasi Komulainen

– Ruralia-instituutilla on erittäin tärkeä rooli tämän maatalousmallin kehittämisessä, sanoo **Wolfgang Britz** Bonnin yliopistosta.

CAPRI-RD -tutkimushanketta vetävä Britz ja parinkymmenen muun hengen tutkijajoukko kävi Seinäjoella syyskuussa hankkeen koulutustapahtumassa. Ruralia-instituutin isännöimän koulutuksen antiin oltiin tyytyväisiä.

– Saimme paljon asioita eteenpäin ja kaikki oli järjestetty erinomaisesti, maatalousekonomisti Britz kiitteli.

Seinäjoen jälkeen hankkeen puitteissa kokoontutaan vielä kuusi kertaa, muun muassa Istanbulissa ja Sevillassa.

CAPRI-RD -maatalousmallin kehittämisessä Britz pitää tärkeimpänä tavoitteena saada se mahdol-

lisimman toimivaksi ja tehokkaaksi 27:lle eri EU-maalle.

– Samaan simulointikehikkoon täytyy saada tarpeeksi yksinkertaiset säännöt, jotta maatalouden asiantuntijat voivat käyttää sitä joustavasti.

Ruralia-instituutissa kehitetty RegFin-malli toimii pohjana CAPRI-RD:n eli EU:n maatalouden sektorimallin muodostumisessa.

Mallit keskustelemaan keskenään

Neljä vuotta kestävässä ja reilun 2,2 miljoonan euron EU-projektissa työskentelee kymmenen maan tutkijajoukko. Ruralia-instituutissa hanketta vetävän professori **Hannu Törmän** ja hänen tutkimustiiminsä tehtävänä on sovittaa CGE RegFin-aluemalli 27 EU-maan

aineistoon suuraluetasolla. Ruralia-instituutista Törmän lisäksi hankkeessa työskentelee tutkija **Kaarina Reini**, myös instituutin vierailtava puolalainen tutkija **Katarzyna Zawalinska** sekä ohjelmoija **Radoslaw Hoffmann** ovat mukana projektissa.

– Lopputuloksena on toimintaympäristö, jossa maatalouden sektorimalli CAPRI ja Ruralia-instituutissa kehitetyt RegFin-mallit toimivat yhdessä saman simulointikehikon sisällä, Törmä kertoo.

Maatalouden asiantuntijoille kehitettävällä työvälineellä voidaan tutkia muun muassa maatalouspolitiikan vaihtoehtojen aluetaloudellisia vaikutuksia.

– Esimerkiksi jos maatalouden tukipalkkiossa tapahtuu jokin muutos, niin tieto tulee CAPRIsta meidän CGE-malleihimme. Sitten

voimme laskea mitä vaikutuksia muutoksella on aluetalouteen, Törmä sanoo.

Lähinnä EU:n virkamiehet ja tutkijat tulevat hyödyntämään tätä mallia, joka päättyy myös internetiin.

– Malli perustuu avoimeen lähdekoodiin, jolloin sitä käyttävät voivat tehdä ehdotuksia malliin ja simuloida sillä, hän kertoo.

Professori Törmä näkee CAPRI-RD:hen pääsyn suurena mahdollisuutena Ruralia-instituutille.

– Tämän avulla pääsemme mukaan laajaan verkostoon, jonka myötä voi avautua uusia hankkeita, Törmä toteaa.

CAPRI-RD, Common Agricultural Policy Regionalised Impact – The Rural Development Dimension hanke toteutetaan 1.3.2009–28.2.2013. ■

Aluetalous kartalle. Caprilaiset kokoontuivat 2.–4. syyskuuta Seinäjoelle. Hankkeen vetäjä Wolfgang Britz (oik.) oli tyytyväinen päästessään aitoon maaseutukaupunkiin, jossa häntä isännöivät Ruralia-instituutista professori Hannu Törmä ja projektitutkija Kaarina Reini.

Etätyökeskushankkeesta hyötyvät myös ulkomaalaiset tutkijat

Ruralia-instituutti luotsaa Seinäjoen yliopistokeskuksen tutkijoiden etätyökeskushanketta, jonka tavoitteena on saada etenkin väitöskirjavaiheessa olevat tutkijat pois kotinurkista Seinäjoen tutkimus- ja tiedepuiston työhuoneisiin. Seinäjoen tutkimus- ja tiedepuisto käsittää kehittämissyksiköt Mediwestistä, Framin ja Foodwestin kautta Rytmikorjaamoon.

Etätyökeskushankkeessa painotetaan päätoimisesti väitöskirjaa tekeviä apurahatutkijoita, joiden tutkimusaihe liittyy EPANET-tutkimusryhmien painopistealueisiin. Hankkeessa työhuoneita markkinoidaan myös ulkomaalaisille ja post doc -vaiheessa oleville tutkijoille. Ulkomaalaisista tutkijoista

osa on hyödyntänyt työhuonehanketta silloin, kun on tarvinnut paikalliselta tutkijakollegalta apua väitöskirjassaan. Samalla tutkijat ovat usein mietineet keskenään kansainvälisiä rahoitusmalleja ja verkostoja. Tuttujen suhteiden ja hyvien yhteistyökemusten avulla eteläpohjalainen

Tutkija Mikko Muilu tutkii campylobakteereja tutkimusjohtaja Ulrike Lyhsin työryhmässä. Etätyökeskushankkeen ansiosta Muilun työhuone sijaitsee Seinäjoen Framissa monien muiden tutkijoiden kanssa samalla käytävällä. Ruralian kahvuone on hyvä paikka vaihtaa kuulumisia ja tutustua erilaisiin tutkijoihin.

tutkimus on päässyt kansainvälisyyvälle, positiiviselle ja kasvavalle kehälle.

Etätyökeskushanke toimii eri vaiheissa olevien tutkijoiden apuna. Kun tutkija saa apurahaa tutkimustaan varten, hänellä ei ole useinkaan varaa maksaa vuokraa työhuoneestaan. Hanke

tukee myös organisaatiota, jonka huoneessa tutkija istuu. Tutkija pääsee yliopiston tietokantoihin ja työyhteisön kahvipöytäkeskusteluihin.

Tänä vuonna hankkeen avulla on päässyt omiin työhuoneisiinsa jo 12 tutkijaa. Uutta työhuonehanketta valmistellaan ensi vuodeksi. ■

Teksti & kuva Sari Soini

Kansainväliset tutkijat tulevat yhä uudelleen Ruraliaan

Tutkijat **Katarzyna Zawalinska** ja **Radoslaw Hoffmann** eivät ole ensimmäistä eivätkä viimeistä kertaa töissä tutkijoina Ruralia-instituutissa Seinäjoella. Samansuuntaiset päämäärät samanhenkisten tutkijoiden kanssa ovat antaneet pontta tutkijayhteistyölle, joka on lumipallon tapaan kasvanut kasvamistaan.

Katarzyna Zawalinska työskentelee Seinäjoella kaksi kertaa vuodessa parista viikosta pariin kuukauteen kerrallaan. Hän nauttii hiljaisuudesta ja hallintovirkavastuun vähyydestä Seinäjoella. Työ

etenee rauhallisessa työympäristössä joutuisammin kuin kiireisessä Varsovan toimistossa. Nyt hän tekee töitä seitsemännen puiteohjelman maataloutta koskevaan CAPRI-RD -hankkeeseen.

– Työskentelen Institute of Rural and Agricultural Development, Polish Academy of Sciencesin varajohtajana. Työssäni joudun koko ajan opettelemaan uusia asioita. Olen iloinen, että voin osana kansainvälistä työryhmää kehittää itseäni monipuolisesti, ja voin oppia koko ajan uutta toisilta ammattilaisilta, Zawalinska toteaa. ■

Tutkijat Radoslaw Hoffmann ja Katarzyna Zawalinska viihtyvät Seinäjoella. Pikkukaupunki tarjoaa tutkijoille rauhaa ja tasa-arvoisen yhteistyöilmapiirin, jollaista ei maailman monilta kolkilta löydy.

Teksti & kuva Sari Soini

Teksti Pia Kattelus | Kuva Pasi Komulainen

Uusia maita, kieliä ja kulttuureita – maaseutua kehitetään myös kansainvä-

Ruralia-instituutin projektipäällikkö **Anne Matilainen** ja koulutuskoordinaattori **Pia Kattelus** ovat olleet mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa kansainvälisiä hankkeita vuodesta 2002 lähtien. Tutuiksi ovat tulleet ainakin **Interreg Northern Periphery-** ja **Leonardo da Vinci** -ohjelmien koukerot sekä partnerin että hankekoordinaattorin roolissa.

Eurooppa yhdentyy ja kansainvälisyys lisääntyy eikä syrjäisempiäkään maaseutualueita voida enää kehittää ilman globaalia perspektiiviä. Ruralia-instituutissakin täytyy entisestään leventää rintamaa, jolla tutkimuksen, kehittämisen ja kouluttamisen kansainvälisiä tuulia haistellaan. Yksittäisen työntekijän näkökulmasta on myös tiedusteltava, kannattaako moiseen ryhtyä.

– Kyllä kannattaa. Loppujen lopuksi eniten kansainvälisessä hankkeessa oppivat sen tekijät, niin hankkeen sisältöön kuin kansainväliseen yhteistyöhön liittyen, Matilainen sanoo.

Pia Katteluksen mukaan oma osaaminen lisääntyy ja ajattelutapa avartuu väkisinkin.

– Ei liene mikään uutinen, että ihmiset ja ongelmat ovat periaatteessa kaikkialla samanlaisia, kun kielen ja kulttuurin eroja vähän raaputetaan. Kansainvälisissä hankkeissa on mahdollisuus todellisiin innovaatioiden siirtoihin, kun esimerkiksi oivalletaan, että jossakin onkin jo ratkaisu meidän ongelmaamme, Kattelus kertoo. Matilainen kuitenkin muistuttaa,

Ruralia-instituutin projektipäällikkö Anne Matilaiselle (vas.) ja koulutuskoordinaattori Pia Kattelukselle kertyy vuoden aikana melkoisesti matkapäiviä kv-hankkeiden parissa.

Napolista Kainuuseen – Euracademyyn yhdeksäs kesäakatemia järjestetään Suomessa vuonna 2010

Heinäkuussa 2009 euracademylaiset perehtyivät Italiassa, San Marco Dei Cavotin kylässä Beneventon alueella Napolin maaseudun kestävä kehittäminen kysymyksiin etenkin maatalouden näkökulmasta. Noin 30 erilaisissa maaseudun kehittämistehtävissä työskentelevää toimijaa ja asiantuntijaa vietti yhdessä reilun viikon ja keskusteli muun muassa siitä, mitä ongelmia teho maatalous on tuonut tullessaan. Lisäksi esille nostettiin, miten ongelmia voidaan ratkaista noudattamalla kestävä maatalouden periaatteita ja miten kuluttajakäyttäytymisellä, lainsäädännöllä ja muilla keinoilla voidaan tukea tätä muutosta.

Eri teemoista kulttuurien alustusten ja niihin pohjaavien keskusteluworkshopien lisäksi osallistujat tutustuivat opintoretillä kahden päivän ajan San Marcon lähiseutuun, kulttuuriin ja elinkeinoihin.

Euracademy Associationin vuosikokouksessa hyväksyttiin suomalaisten ehdotus järjestää seuraava kesäakatemia Kainuussa. Ajankohta on kesäkuun viimeinen viikko vuonna 2010 ja aiheena maaseudun kestävä kehitys ja sosiaaliset innovaatiot. Käytännön järjestelyistä vastaavat **Lönnrot-instituutti** ja **Kainuun Naisyrittäjyys Leader ry**.

älisesti

että uudessa hankeryhmässä menee jonkin aikaa, että mainitulle tasolle päästään. Tutustuminen, luottamuksen syntyminen ja yhteisten toimintatapojen hioutuminen ottavat aina aikansa. Kansainvälisissä hankkeissa on hyväksyttävä se, että ne ovat usein hitaammin eteneviä ja enemmän kompromisseja edellyttäviä kuin alueelliset tai kansalliset hankkeet.

– Kieliongelmat, erilaiset toimintatavat ja -kulttuurit, työhierarkiat, erilaiset arvostukset – kaikki ne vaikuttavat hankkeen lopputulokseen, joka voi edelleenkin olla hyvä, mutta usein erilainen kuin suomalaisesta lähtökohdasta työtä aloitettaessa odotettiin, Matilainen kertoo.

Kielihaasteista selvittäään kärsivällisyydellä

Katteluksen mukaan kieliongelmiä on kaikilla.

– Britit tietenkin hallitsevat äidinkielenä, mutta heidänkin on osattava kuunnella ja ymmärtää muita, mikä ei välttämättä ole aivan yksinkertaista.

Harvoin kenenkään puutteellinen kielitaito sinänsä on ongelma, vaan erilaisista ilmaisutavoista johduvat väärät tulkinnat.

– Kärsivällisyydellä ja hienotunteisella varmistamisella, että olemme tulkinneet toisemme oikein, on aina paikkansa kansainvälisissä hankkeissa, Kattelus jatkaa.

Kansainväliset hankkeet mielletään usein vaikeammiksi toteuttaa ja hallinnoida kuin kansalliset. Matilaisen kokemuksen mukaan ne eivät ole avaruustiedettä.

– Jos osaa suunnitella ja toteuttaa hyvin alueellisia ja kansallisia hankkeita, niin samoilta pohjilta voi kyllä lähteä kansainväliseenkin hanketoimintaan.

Perustavoitteet ovat samat, vaikka näkökulmat ovatkin eurooppalaisia ja eteläpohjalaisia. Työkieli on englanti ja kuten kansallisissakin ohjelmissa jokaisella ohjelmalla on omat sääntönsä ja ohjeistuksensa.

– Niiden kanssa pärjää asiakirjoihin perehtymällä ja tulkinnan oppii tekemisen lomassa. Aina voi myös hyödyntää sellaisten henkilöiden apua, jotka ovat samat asiat jo jollakin tasolla ottaneet haltuun, Matilainen sanoo.

Säpinää kansainvälisellä rintamalla kaksikolla riittää tulevaisuudessaakin: **North Hunt** -hanke jatkuu, **Envolwe** ja **EMRA** käynnistyvät ja yhdestä uudesta **Interreg** -hankkeesta odotetaan päätöstä. Tammikuussa valmistellaan ainakin yhtä **Nordplus Voxen** -hanketta ja **Life Long Learning** -haut odotavat helmi-maaliskuussa 2010.

– Yhteistyökuvioissa pitäisi alkaa katsella myös Eurooppaa kauemmas. Kyllä tässä puuhaa riittää, Matilainen ja Kattelus mietiskelevät. ■

Esimerkkejä kansainvälisistä hankkeista:

EMRA – European Masters Programme for Rural Animators

- Kahdeksan eurooppalaista yliopistoa tuottaa ja pilotoi uuden, maaseudun kehittämistehtäviin tähtääville henkilöille kohdennetun maisteriohjelman.
- Kolmivuotinen Erasmus-ohjelmasta rahoitettava hanke.

Envolwe – Nature Based Entrepreneurs and Vocational Education Training Providers Learning and Working Together

- Hankkeessa luontoalan yritysten ja toisen asteen ammatillisten oppilaitosten yhteistyömuotoja mallinnetaan, olemassaolevia käytäntöjä kehitetään edelleen ja niitä sovelletaan pilotteina eri maiden tarpeisiin.
- Kaksivuotinen Leonardo da Vinci -ohjelmasta rahoitettava innovaatioiden siirtohanke, joka toteutetaan 1.10.2009–30.9.2011.

Eco-Destinet – A Network Developing a European Quality Label for Ecotourism

- Hankkeen tehtävänä on ollut tuottaa ja esittää luonnos eurooppalaisen ekomatkailun laatumerkkien standardiksi (European Ecotourism Labelling Standard EETLS).
- Hankkeen tavoitteena on ollut yhteistyössä jo olemassa olevien laatumerkkien kanssa yhtenäistää niiden arviointikriteereitä.
- Hankkeen kaksivuotinen taival (15.11.2007–14.11.2009) on nyt päättymässä. Hanketta on rahoittanut Euroopan Unionin Life Long Learning-ohjelma (Leonardo da Vinci).

BSR Innoreg – Strengthening Innovation Governance in Baltic Non-metropolitan Regions

- Tammikuussa 2009 käynnistyneen hankkeen tavoitteena on tukea innovaatiotoimintaa Itämeren alueella. Ensisijaisena kohderyhmänä ovat osallistuvien alueiden kehittäjäorganisaatiot.
- Hankkeessa pyritään ennen kaikkea parantamaan näiden organisaatioiden valmiuksia vastata paremmin tulevaisuuden globaaleihin haasteisiin sekä tarjota heille mahdollisuus luoda kansainvälisiä innovaatiotoiminnan verkostoja Itämeren alueella.
- Rahoittaja: EU Baltic Sea Region Programme
- Hanke kestää 30.6.2011 asti.

Yrittävierailulla puusepäneraissa "Werkstattgemeinschaft" Kasselissä kaupungissa. Kuvassa oikealta yliopettaja Pia Haapea/Mikkelin ammattikorkeakoulu, pääsihteeri Matti Malinen/Mikkelin yliopistokeskus, johtaja Pirjo Siiskonen/Ruralia-instituutti, opintosihteeri Ritva Mynttinen/Ruralia-instituutti, vierailun isäntinä toimineet Guido Kirst ja Christa Oberth Jobstarter-keskuksesta sekä muita saksalaisia vierailun isäntiä.

Parhaita käytäntöjä Euroopasta Etelä-Savoön

Teksti: Sirkku Piispanen | Kuvia: Ulla Jurvanen

Aikuiskoulutuksen eurooppalaiset parhaat käytännöt -hankkeen teemoiksi valittiin yrittäjyys ja yrittäjyyskasvatus, opetusteknologia ja oppimisympäristöt, oppisopimuskoulutus ja uudet yhteistyömallit sekä työssä oppimisen mallit ja työelämäyhteistyö. Käytäntöjä ja kokemuksia on haettu Britannian, Saksan ja Hollannin, minkä lisäksi osallistuttiin Espan-

jassa järjestettyyn kansainväliseen konferenssiin ja eräisiin Suomesa toteutettuihin seminaareihin. Matkalaiset myös esittelivät tutustumiskohteissaan tärkeitä aikuiskoulutuskäytäntöjä.

Syyskuun lopulla tutustuttiin Saksan Hessenin alueella mm. luomupetukseen, oppisopimuskoulutukseen sekä yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen yhteistyömuotoihin.

– Tuontikelpoinen ja laajemmin sovellettava on malli, jossa yliopisto ja ammattikorkeakoulu tuottavat luomupetusta yhteistyössä. Yrityksiä tulisi kannustaa harjoittelupaikkojen tarjoamiseen saksalaisen oppisopimusmallin tapaan ja muutoinkin opiskelijoiden työelämäyhteyttä tulisi tiivistää, opintosihteeri **Ritva Mynttinen** ja johtaja **Pirjo Siiskonen** poimivat esimerkkejä matkan annista.

Tutustumismatkoilta saatuja ideoita ja soveltamistapoja esitellään koulutusalan toimijoille 4.12.2009 järjestettävässä seminaarissa. Hanketta toteutetaan Mikkelin ammattikorkeakoulun hallinnoimana alueen aikuiskoulutustoimijoiden yhteistyönä. Puolitoistavuotisen hankkeen tuloksista koottava raportti julkaistaan maaliskuussa 2010. ■

Äänisen rannalla

Teksti Pirjo Siiskonen | Kuva Manu Rantanen

Ruralia-instituutin Mikkelin yksikön väki teki yhteistyömahdollisuuksia tunnustelevan vierailun Petroskoihin 16.–18.9.2009. Matkalla olivat mukana tutkimusjohtaja, professori **Tapani Köppä** puolisoineen, kehittämisspäälikkö **Manu Rantanen**, projektipäälikkö **Seija Paksu**, suunnittelija **Tytti Klen** ja johtaja **Pirjo Siiskonen**. Vierailukohteita Petroskoissa olivat Petroskoin yliopisto, Karjalan tasavallan talous- ja kehittäminenministeriö sekä maa-, kala- ja ympäristöministeriö. Delegaatio otettiin kaikissa kohteissa vastaan korkealla tasolla, vieraanvaraisesti ja ystävällisesti.

Yliopistolla käytiin keskustelut erityisesti yhteistyöstä maataloustieteellisen tiedekunnan, etäopetuskeskuksen sekä täydennyskoulutuskeskuksen kanssa. Yliopisto oli kiinnostunut yhteistyöstä harjoittelijavaihdossa, opetuksessa, täydennyskoulutuksessa ja tutkimuksessa. Erityisesti toivottiin, että maatalousopiskelijat voisivat tulla suorittamaan opintoihinsa kuuluvaa käytännön harjoittelua eteläsavolaisille maataloilille kausityöntekijöinä.

Yliopiston edustajia kiinnosti Ruralia-instituutin luomusaaminen ja sen hyödyntäminen niin perusopetuksessa kuin täydennyskoulutuksenakin. Sovittiin, että harjoitteluasian selvittelyä jatketaan osana käynnissä olevaa Russia Services -hanketta ja täydennyskoulutuskeskuksen kanssa jatketaan neuvotteluja Studia Generalia -tyyppisistä lyhytkursseista.

Talous- ja kehittäminenministeriössä neuvoteltiin suunnitteilla olevasta ENPI-hankkeesta. Ministeri **Jurinov** antoi kaiken tukensa suunnittelulle hankkeelle, jolla edistettäisiin maaseutu- ja kylämatkailua Aunuksessa ja Pitkärannassa. Hankkeessa olisi Leningradin oblastin puolelta mukana Lotinanpelto. Osa Karjalasta ja Laatokasta kiinnostuneista turisteista haluaa yöpyä perhemajoituksessa ja maalaiskylissä, mutta fasiliteetit palvelut kaipaavat vielä kehittämistä. Ministeri Jurinov toi-

Venäjän karjalaisessa Kinnermäen kylässä toimii matkailuyritys, joka vaalii myös karjalaista perinnerakennuskulttuuria.

voi yhteistyötä Karjalan ja Ruralian välillä myös luomutuotannon ja elintarviketurvallisuuden edistämisessä ja ilmaisi huolensa nuorison viihtymisestä maaseudulla. Myös maaseudun infrastruktuuri, kuten tiestön rakentaminen ja kunnossapito kuuluu talous- ja kehittäminenministeriölle.

Maa-, kala- ja ympäristöministeriössä oltiin kiinnostuneita Leader-metodista ja osuustoiminnallisesta yrittäjyydestä maaseudun kehittämisessä. Ministeriössä tavattiin myös Tiedeakatemia tutkija, jonka kanssa jatkuu keskustelu osuustoiminta-alan tutkimusyhteistyöstä.

Automatka Mikkelistä Äänisen rannalle kesti yhteen suuntaan 11 tuntia. Levähdystauot veivät mielenkiintoisiin kohteisiin: Ruskealan kylä ja sinne suomalaisilla lahjoitusvaroilla rakennettava kirkko, Kinnermäen vanha karjalaiskylä ja Sortavalan kaupunki. – Ja olikohan ihan oikea karhu, joka metsätaipaleella jolkotteli tien poikki kaukana auton edessä? ■

Johtaja Pirjo Siiskonen Petroskoin yliopiston portailla.

Teksti **Tapani Köppä & Tytti Klen** |
Kuvat **Tytti Klen & Pekka Hytinkoski**

Seminaarissa mukana olivat tutkija Shimelles Tenaw (vas.) ja toimitusjohtaja Mervyn Wilson Co-operative Collegesta, Iso-Britanniasta.

Wilsonin mukaan osuustoiminnallisella periaatteella toimivat oppilaitokset ovat tällä hetkellä nopeimmin kasvava ala Iso-Britannian osuustoimintaa.

MMM Shimelles Tenaw on Co-op Network Studies -opintojen ensimmäisen englanninkielisen verkko-opintojakson opettaja. Hän toimii tutkijana Helsingin yliopiston Kestävän kehityksen koordinoitiohjelmassa taloustieteen laitoksella ja on valmistunut maat.- ja metsät. maisteriksi Viikistä muutettuun Suomeen Etiopiasta jo 1970-luvulla.

Co-op Network Studies kansainvälistymisen voimavaraksi

Maailmantalouden taantuma on pysähdyttänyt hetkeksi talouskasvun ja horjuttanut uskoamme kilpailutalouden oravanpyörän mielekkyyteen. Olemme havahduneet pohtimaan kasvuvimman seurauksia ihmisten ja yhteiskuntien hyvinvoinnille sekä luonnon kestävyydelle. Pääomavetoisen kehityksen tasapainottajaksi etsitään vaihtoehtoisia talousmalleja, joissa ihmisen ja yhteisöjen hyvä voi toteutua paremmin. Tähän keskusteluun myös osuustoiminnalla ja osuustoiminnan tutkimuksella on varteenotettavaa sanottavaa.

Pellervo-Seura juhlisti 110-vuotistaivaltaan järjestämällä kansainvälisen **Osuustoimintatutkimuksen Päivän** Helsingissä 24.–25.9.2009. Juhlatapahtuman järjestämisessä yhteistyökumppaneina olivat Helsingin Kauppakorkeakoulu, Osuustoiminnan neuvot-

telukunta sekä Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti. Konferenssin teemana oli osuuskuntien kilpailukyky muuttuvassa liiketoimintaympäristössä. Työistuntojen alustajina toimi kansainvälisesti ansioituneita eturivin osuustoimintatutkijoita, kärkiniminä Euroopan maatalousosuuskuntien yhteisjärjestön Cocegan puheenjohtaja, professori **Gerd van Dijk** Hollannista ja ICA:n tutkimuskomitean puheenjohtaja **Lou Hammon Ketilson** Kanadasta.

Konferenssin sisältöjen suunnittelussa ja esiintyjien valinnassa Co-op Network Studies -verkostolla oli keskeinen vastuu. Istuntojen puheenjohtajat, dosentti **Panu Kalmi**, ma. professori **Iiro Jussila**, dosentti **Petri Ollila** ja professori **Tapani Köppä** sekä seminaarin päätösosanojen esittäjä professori **Salme Näsi**, toimivat verkoston

Osuustoiminnan maailma

Co-op on tunnus, johon voi törmätä missä maapallon kolmessa tahansa. Kyltti osuu silmään yhtä lailla kyläjuustolan, lähikaupan, käsityöliikkeen, viinitehtaan tai meijerin kuin myös suurkaupungin supermarketin, pankin tai vakuutuslaitoksen seinältä. Ihmiset ovat ottaneet omakseen osuustoiminnan ihmislähtöisen taloudellisen yhteistoiminnan ideana ja käytäntönä yli sadassa maassa. Osuuskuntiin kuuluu yli 800 miljoonaa ihmistä maailmassa. Kansainvälisyys onkin jatkuvan uudistumisen ja oppimisen voimavara.

Koulutus kuuluu kansainvälisen osuustoimintaliikkeen alkuperäisiin keskeisiin periaatteisiin. Myös tutkimuksella on ollut oma yhteistyöfooruminsa Kansainvälisen osuustoimintaliiton ICA:n toiminnassa koko järjestön yli satavuotisen historian ajan. Tähän tutkijoiden yhteistyöhön osallistuminen on kuulunut Helsingin yliopistossa osuustoimintaopetuksen ja -tutkimuksen perinteisiin tehtäviin. Nyt Co-op Network Studies -verkosto luo erinomaiset edellytykset suomalaiselle osuustoimintatutkimukselle jopa kansainvälisen läpimurron tekemiseen.

opettajina tai kuuluvat verkoston johtoryhmään. Osanottajia vilkkaasti keskustelevalle konferenssissa oli noin 150. (Seminaarin alustukset ks. www.pellervo.fi).

Seminaarissa pohdittiin muun muassa talouskriisin vaikutusta osuuskuntiin. Co-operative Collegien toimitusjohtaja **Mervyn Wilson** Isosta-Britanniasta kertoi, että heidän maassaan osuustoimintaliike on viime aikoina tuonut voimakkaasti esille eettisiä arvoja, mistä yhtenä esimerkkinä on fair trade -kauppa. Osuustoiminnan kuva onkin Iso-Britanniassa muuttunut täysin ja siitä on tullut ihmisten silmissä trendikäs toimija.

Kansainvälisen Osuustoimintaliiton ICA:n tutkimuskomitean puheenjohtaja, Saskatchewanin yliopiston osuustoiminnan tutkimuskeskuksen johtaja **Lou Hammond Ketilson** kuvailla osuuskuntien suosion Kanadassa perustuvan siihen, että laajassa ja harvaan asutussa maassa ne ovat lähellä ihmistä ja palvelevat yhteisöjen tarpeita. Osuuskunnissa on mukana yhä enemmän nuoria, naisia ja vähemmistöjen edustajia. Hän toivoi myös, että Kanadassakin voitaisiin kehittää osuustoiminnan verkko-opintoja yhtä toimiviksi ja niihin saataisiin yhtä paljon opiskelijoita kuin suomalaisessa Co-op Network Studies -opinnoissa.

International Journal of Co-operative Management -lehden päätoimittaja, tohtori **Peter Davis** Leicesterin yliopistosta Englannista totesi, että idän ja lännen valtaelivät eivät juurikaan käytä voimiaan parantaakseen vähäosaisten oloja. Globaalien ongelmien, kuten ilmastonmuutoksen ja terrorismin pelkoa ne pikemminkin käyttävät hyväkseen hyötymistarkoituksessa. Davis vaati osuustoimintaliikettä heräämään ja haastamaan vallan linnakkeet sekä kehittämään osuustoiminnan arvojen mukaista johtamiskoulutusta. Ja nuori sukupolvi on saatava mukaan toimintaan.

Professori Tapani Köppä pohditutti konferenssin päätösistuntoa osuustoiminnasta yhteiskunnallisen vaikuttajana, poliittis-eettisenä toimijana. Osuuskuntien vahvistu-

minen talouskriisin oloissa on jo viesti muutosten tarpeesta, jonka tunnistamiseksi osuustoiminnan mahdollisuuksia on aktiivisesti tehtävä näkyviksi päätöksenteossa, mediassa ja toimenpiteiden kehittämisvaihtoehtoina. Professori **Marthe Nyssens** Louvainin katolisesta yliopistosta Belgiasta pohti sosiaalisten yritysten, osuuskuntien ja voittoa tavoittelemattomien organisaatioiden asemaa Euroopassa ja niihin liittyviä käsitteitä.

Myös Suomessa kysymys sosiaalisen ja taloudellisen toiminnan välimaastoon sijoittuvista yleishyödyllisistä palvelutehtävistä on ajankohtainen. Ylitarkastaja **Markus Seppelin** sosiaali- ja terveysministeriöstä peräänkuulutti osuustoiminnan ottamista vakavaksi vaihtoehdoksi esimerkiksi hyvinvointipalvelujen uudistumistarpeissa. Vanhempi tutkija **Eliisa Troberg** Helsingin yliopistosta toi keskusteluun yhteiskunnallisen yrittäjyyden käsitteen ja ehdotti oppilaitoksissa toimivia osuuskuntia yhdeksi yrittäjyyskasvatuksen muodoksi. Hallintotieteiden tohtori **Niina Immonen** Tampereen osuustoimintakeskuksesta esitteli osuustoimintapoliittisesti merkittävänä avauksena työvoima- ja elinkeinoministeriön tukeman valtakunnallisen Yhdessä yrittä-

Kansainvälistymisen uusia yhteistyökuvia pohtimassa Andrea Bernardi, Tapani Köppä, Shimelles Tenaw ja Markus Seppelin.

mään! -hankkeen (katso www.osuustoimintakeskus.net/cms/).

Juhlakonferenssin päätösanoissa professori **Salme Näsi** Tampereen yliopistosta alleviivasi osuusto-

iminnan opetuksen tärkeyttä ja toivoi, että erityisesti liiketaloustieteen opinnoissa osuustoiminnan käsittely otetaan kaikessa opetuksessa keskeisesti mukaan. ■

ICA:n järjestämä maailmanlaajuinen tutkimuskonferenssi pidettiin syyskuussa 2009 Oxfordissa. Seminaariin osallistui esitelmöijänä Ruralia-instituutista Co-op Network studies -verkoston verkko-opetuskoordinaattori Pekka Hytinkoski. Kuvassa hymyilevät leveästi työpari Italiasta, eli Sara Vicari ja Francesco Burchi.

Sekä isännät että vieraat olivat tyytyväisiä vierailun antiin. Kuvassa vasemmalta kehittämisspäällikkö Manu Rantanen, tutkija Marko Nousiainen, projektipäällikkö Sari Iivonen, erikoissuunnittelija Päivi Pyökkänen, kehittämisspäällikkö Hanna-Maija Väisänen, johtaja Pirjo Siiskonen, analytikko Peter Malmsten, analytikko Jörgen Lithander ja analytikko Ulf Tynelius.

Vieraita Ruotsista

Ruralia-instituutin Mikkelin yksikkö sai vieraita Östersundista, Ruotsista 9.9.2009. Vieraat – **Jörgen Lithander, Peter Malmsten** ja **Ulf Tynelius** – tulivat organisaatiosta nimeltä Tillväxtnalys. Isäntäväen ihmetys siitä, ettei tämänmista maaseudun kehittäjää ole ennen nähty, sai vastauksensa, kun kävi ilmi, että kaikille tuttu Glesbygdverket oli lakkautettu tämän vuoden maaliskuun lopussa ja sen toiminnot sijoitettu kahteen uuteen organisaatioon: Tillväxtverket ja Tillväxtanalys. Näistä ensin mainittu on rahoitus-

organisaatio (mm. maaseudun kehittämisen projektirahoitus) ja jälkimmäinen talouden ja yhteiskuntakehityksen tilastointiin ja tutkimukseen erikoistunut organisaatio.

Glesbygdverketin aikaisemmista tehtävistä maaseudun, syrjäseutujen ja saariston kehityksen tutkimus ja seuranta on Tillväxtanalysissa sulautettu yhteen muun yhteiskunnallisen kehityksen tutkimisen ja seurannan kanssa. Kuitenkin maaseudun kehitystä tilastoidaan ja seurataan samaan malliin kuin aikaisemminkin.

Etuna on nyt maailmanlaajuinen tiedonhankinta- ja kontaktiverkosto, sillä Tillväxtanalysilla on toimipisteet Östersundin ja Tukholman lisäksi Brysselissä, Washingtonissa, San Franciscossa, New Delhissä, Pekingissä ja Tokiossa. Pääkonttori sijaitsee Östersundissa. Lisää tietoa: www.tillvaxtnalys.se

Mikä oli vierailun tavoite?

Vieraat olivat tutustumassa maaseudun kehittämiseen ja maaseutututkimukseen Suomessa. Ruralian Mikkelin yksikön lisäksi he vierailivat maa- ja metsätalousministeriössä ja tutustuivat Suomen maaseutupolitiikkaan ja maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän työhön. Mikkeliässä esiteltiin instituutin toimintatapaa, käynnissä olevia tai juuri päättyneitä tutkimus- ja kehittämishankkeita sekä keskusteltiin maaseudun tulevaisuuden visioista niin Suomessa kuin Ruotsissa. Keskustelun lopuksi voitiin todeta, että Ruotsissa on Suomea parempi maaseudun kehityksen tilastointi- ja seurantajärjestelmä, mutta Suomessa ohjelmallisempi maaseudun kehittämisspolitiikka kuin Ruotsissa.

Osapuolet sopivat myös konkreettisista yhteistyötoimista. Jo ensi vuodesta lähtien pyritään saamaan aikaan maaseudun kehityksen seurantainstrumentti, maaseutubarometri, joka tuottaisi vertailukelpoista tietoaaineistoa kummastakin maasta. Ruralia-instituutti hakee erillishoitusta barometrin kehittämistyöhön. Lisäksi keskusteltiin vertailevasta yhteistutkimushankkeesta, joka koskisi vapaa-ajan asumista ja osa-aika-asumista maaseudulla molemmissa maissa. Yhteydenpitoa jatketaan säännöllisten tapaamisten ja julkaisujen vaihdon muodossa ja rinkiä pyritään laajentamaan myös Norjaan. Hyvän yhteistyöalustana on kymmenvuotinen tuttavuus Nordic-Scottish Networkista. ■

Teksti: Pirjo Siiskonen | Kuva: Anne Hytönen

Ruralia-instituutti solmi yhteistyösopimukset Hirosakiin ja Varsovaan

Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti on tehnyt yhteistyösopimuksen Hirosakin yliopiston kanssa. Sopimus koskee lähinnä tietojen vaihtoa, tutkimus- ja koulutushenkilöstön vaihtotoimintaa sekä yhteistyötä eri hankkeissa ja seminaareissa.

Yhteistyösopimus on tehty aluksi kolmeksi vuodeksi. Sopimus on jo kirvoittanut konkreettista yhteistyötä, kun Ruralia-instituutista on kutsuttu neljä tutkijaa vierailulle Hirosakiin ensi helmikuussa.

Ruralia-instituutin ja Puolan Varsovassa sijaitsevan maaseudun ja maatalouden kehittämisspäällikkö välillä jo muutamia vuosia kestänyt yhteistyö virallistettiin kesän lopulla. Sopimuksen allekirjoittivat johtaja **Sami Kurki** Ruralia-instituutista ja varajohtaja **Katarzyna Zawalinska** Puolan tiedeakatemiaan maaseudun ja maatalouden kehittämisspäällikkö (IRWiR PAN).

Sopimuksen mukaan yhteistyötä pyritään tekemään muun muassa tutkimusprojekteissa, seminaareissa, julkaisutoiminnassa, tietojenvaihdossa ja kaikessa muussa toiminnassa, johon sisältyy keskinäinen intressi. ■

Ruralia-instituutin johtaja Sami Kurki ja Hirosakin yliopiston dekaani Tetsuya Ishido allekirjoittivat sopimuksen yhteistyöstä syyskuun alussa Seinäjoella.

Teksti ja Kuva: Pasi Komulainen

Juhlakirja pitkän linjan maaseutututkijalle

Maatalouden kohtalo herättää suomalaisissa suuria tunteita, eikä Suomi ole yksin rakennemuutoksensa kanssa. Myös itäisessä Euroopassa joudutaan etsimään maaseudun uutta suuntaa. Onko suomalaisen ja eurooppalaisen maaseudun kohtalo sama kuin maatalouden, ja miten tuota kohtaloa voisi ohjata?

Yhteiskuntatieteellisen maaseutututkimuksen professori **Leo Granbergin** 60-vuotispäivän kunniaksi julkaistu juhlakirja "**Maaseutuaiheita – Rural Motifs**" pohtii maaseudun ja maaseutututkimuksen kehitystä kuudentoista koti- ja ulkomaisen kirjoittajan voimin. Kirjaan kootut artikkelit valottavat maatalouden kaupallistumista, osuuskuntatoimintaa ja kyläyhteisöjen muutosta, ja kokoelman päättävä essee maalaa intensiivisen kuvan rakennemuutoksessa kasvaneesta sukupolvesta.

Artikkelien kirjoittajat ovat Ilkka Alanen, Mariana Draganova (Bulgaria), Eerika Finell, Klaus Helkama, Seppo Knuutila, Katalin Kovacs (Unkari), Tapani Köppä, Vera Majerova (Tsekki), Ludger Müller-Wille (Kanada), Jouko Nikula, Matti Peltonen, Anna-Majja Pirttilä-Backman, Olli Poropudas, Pertti Rannikko, Pirjo Siiskonen, Pawel Starosta (Puola) ja Talis Tisenkopfs (Latvia).

Jouko Nikulan toimittama kaksikielinen juhlakirja julkistettiin Vaasassa Euroopan Maaseutusosiologian konferenssin yhteydessä 18.8.2009, ja se kuuluu Aleksanteri-instituutin kustantamaan Aleksanteri Series -sarjaan. ■

Osuustoiminnan tutkimusjohtaja Tapani Köppälle professorin arvonimi

Helsingin yliopiston rehtori **Thomas Wilhelmsson** on myöntänyt yliopiston Ruralia-instituutin tutkimusjohtajalle **Tapani Köppälle** oikeuden käyttää professorin arvonimeä niin kauan kuin hän toimii nykyisessä tehtävässään.

Valtiotieteen tohtori, dosentti Tapani Köppä toimii Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin Mikkelin yksikössä osuustoiminnan tutkimuksesta ja yliopistollisesta opetuksesta vastaavana tutkimusjohtajana. Tutkimusjohtajan roolissa hän tekee omaa tutkimusta, johtaa instituutissa tehtävää osuustoiminta-alan tutkimusta ja ohjaa sekä osuustoiminta-tutkimuksen alaan että maaseutusosiologian alaan kuuluvia oppinnäytetöitä.

Lisäksi Köppä vastaa osuustoiminnan valtakunnallisen yliopistollisen opetusverkoston – Co-op Network Studies – kokonaisuuden toiminnasta, toimii osuustoiminnan yliopisto-opetuksen oppiainevastaavana ja on Ruralia-instituutin Mikkelin yksikössä työskentelevän verkoston koordinaatioryhmän esimies. Professori Tapani Köppä on myös mukana monissa osuustoiminnan alaan liittyvissä kotimaisissa ja kansainvälisissä verkostoissa. ■

Nimityksiä

Ruralia-instituutti, Mikkelä

MMM **Hanna Avikainen** aloitti projektipäällikön työt 1.8.2009 Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin Mikkelin yksikössä. Hannan työhön kuuluu erityisesti kasvitautiasiantuntemus yksikön Vihannesketjun kehittäminen VIKKE ja VIHTA – Vihannestilojen kannattavuuden kehittäminen tautien ja lannoituksen hallinnalla -hankkeissa.

Yo-merkonomi **Johanna Ripatti** projektisihteerinä 1.8.2009 Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin Mikkelin yksikössä. Johanna hoitaa projektisihteerin tehtäviä erityisesti seuraavissa hankkeissa: KYY – Kohti yrittäjyysyhteiskuntaa, TUKI – Tutkimuksesta kilpailukykyä, Tiedolla ja taidolla tavoitteisiin -valmennusohjelma, Russia Services ja Ekoneum. Johannon harrastuksia ovat lenkkeily, kuntosali, jumppa ja lukeminen.

Ruralia-instituutti, Seinäjoki

Kari Alasaari on 3.9.2009 alkaen nimitetty Ruralia-instituuttiin projektisuunnittelijaksi Agro Living Lab-hankeeseen vastuualueenaan hankkeen käyttäjä- ja käyttöympäristötutkimus. Alasaari on työskennellyt aikaisemmin kehityspäällikkönä TeliaSoneran uusien palveluiden tuotekehityksessä.

ETM **Sofia Eklund** aloitti koulutussuunnittelijana 10.8.2009 Helsingin yliopiston Ruralia-instituutissa Seinäjoen yksikössä. Eklund on suorittanut opintonsa Helsingin yliopistossa Soveltavan kemian ja mikrobiologian laitoksella ja työskennellyt muun muassa opetustehtävissä ammattikorkeakoulussa, laadunvarmistuslaboratoriossa sekä erilaisissa ravitsemusasiantuntijan tehtävissä. Vapaa-aikansa hän viettää perheen ja liikunnan parissa, erityisesti pitkällä juoksulenkeillä ja luonnossa liikkuen.

Instituutissa kymmenen vuotta työskennelleitä palkittiin strategiapäivässä Vesangalla. Kuvassa vasemmalta Marjo Särkkä-Tirkkonen, Vesa Rouhiainen, Eeva Asu, Katja Perttu, Anne Matilainen, Sirpa Piskonen, Pirjo Siiskonen ja johtaja Sami Kurki. Taustalla myös 60-vuotislahjan saanut professori Leo Granberg.

Teksti ja kuvat Anne Hytönen

Koulutussihteeri Sirpa Nupponen palkittiin 20 vuoden työurasta Ruralia-instituutin Mikkelin yksikössä.

Henkilökuntaa palkittiin

Ruralian henkilökunta vietti strategiapäivää Vesangalla 25.8.2009. Samassa yhteydessä palkittiin instituutissa pitkään työskennelleitä henkilöitä. Kahdenkymmenen vuoden työstä maaseudun hyväksi palkittiin julkaisusihteeri **Jaana Huhtala**, koulutussihteeri **Sirpa Nupponen** sekä Mikkelin yksikön johtaja **Pirjo Siiskonen**.

Kymmenen vuoden työurasta palkinnon saivat taloussihteeri **Eeva Asu**, projektipäällikkö **Anne Matilainen**, koulutuskoordinaattori **Katja Perttu**, johdon sihteeri **Sirpa Piskonen**, projektisuunnittelija **Vesa Rouhiainen** ja erikoissuunnittelija **Marjo Särkkä-Tirkkonen**.

Strategiapäivästä puuttuivat "kaksikymppisistä" tietotekniikkapäällikkö **Rauno Terho** sekä "kymmenvuotiaista" projektipäällikkö **Anne Piirainen**, projektipäällikkö **Juha Rutanen** ja toimistosihteeri **Jaana Venäläinen**.